

Datum
2021-10-12

Diarienummer
MH-2021-1005-12

Miljöinspektör
Lilian Flygare Ivarsson
lilian.flygare-ivarsson@trelleborg.se
0410-73 32 48

Samhällsbyggnadsnämnden

Rapportering år 2021 av "Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokräp i Trelleborgs kommun - Projekt mikroplaster"

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att sända skrivelsen till kommunfullmäktige i Trelleborgs kommun, som redovisning/rapportering av förvaltningarnas och kommunala bolagens arbete år 2021 med "Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokräp i Trelleborgs kommun - Projekt mikroplaster".

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsnämnden har år 2018-2019 tagit fram "Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokräp i Trelleborgs kommun - Projekt mikroplaster". Handlingsplanen har år 2018 varit ute på remiss till samtliga förvaltningar och kommunala bolag, och har antagits av samhällsbyggnadsnämnden under augusti 2018, återremitterats till samtliga förvaltningar och kommunala bolag under år 2019 för kostnadsberäkningar, antagits av samhällsbyggnadsnämnden i reviderad form under juli 2019, och sänts till kommunfullmäktige för antagande. Handlingsplanen är antagen av kommunfullmäktige den 23 september 2019. I kommunfullmäktiges beslut står följande:

"Beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

Att anta handlingsplanen

Att budget för genomförande hanteras i budgetberedningen årligen, samt

Att samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att följa upp handlingsplanen och årligen rapportera arbetet till kommunfullmäktige i samband med redovisningen."

Denna skrivelse är en uppföljning av handlingsplanen och en rapportering av arbetet för år 2021 till kommunfullmäktige inför kommunfullmäktiges årsredovisning.

Samhällsbyggnadsförvaltningens beskrivning av ärendet

Samhällsbyggnadsnämnden tog år 2018-2019 fram "Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokräp i Trelleborgs kommun- Projekt mikroplaster". Handlingsplanen har år 2018 varit ute på remiss till samtliga förvaltningar och kommunala bolag, och har antagits av samhällsbyggnadsnämnden under augusti 2018, återremitterats till samtliga förvaltningar och kommunala bolag under år 2019 för kostnadsberäkningar, antagits av samhällsbyggnadsnämnden i reviderad form under juli 2019, och sänts till kommunfullmäktige för antagande. Handlingsplanen är antagen av kommunfullmäktige den 23 september 2019. I kommunfullmäktiges beslut står följande:

"Beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

- Att anta handlingsplanen
- Att budget för genomförande hanteras i budgetberedningen årligen, samt
- Att samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att följa upp handlingsplanen och årligen rapportera arbetet till kommunfullmäktige i samband med redovisningen."

Samhällsbyggnadsförvaltningens arbete

Samhällsbyggnadsnämnden har den 3 november 2020 skickat den första rapporteringen till kommunfullmäktige, Kommunfullmäktige godkände rapporteringen 2021-01-25.

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning har under våren 2021 fortsatt arbetet med handlingsplanen genom att 2021-05-26 hålla ett Zoom-möte med de berörda förvaltningarna och kommunala bolagen. Zoom-mötets syfte var att berörda förvaltningar och kommunala bolag skulle ge muntlig information om vad man hittills har arbetat med i projektet under år 2021 och vad man planerar arbeta med i framtiden, samt att förbereda sig inför rapporteringen till kommunfullmäktige. Under mötet visades en Power Point-presentation med sammanfattning av vad de berörda förvaltningarna och bolagen hittills hade utfört under år 2020. Samhällsbyggnadsförvaltningen sände en sammanfattning av vad som framkommit under Zoom-mötet, se bilaga 4.

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning har därefter via e-post uppmanat de berörda förvaltningarna och kommunala bolagen att inkomma med redovisning senast den 1 oktober 2021 för vad som utförts under år 2021 och vad som planeras utföras i fortsättningen enligt nedan:

- "Vad ni redan har utfört enligt era delprojekt i Handlingsplan mikroplaster.
- Vad ni planerar att göra i era delprojekt framöver.
- Nya idéer hur ni ska gå framåt i delprojekten"

Delprojekten i Handlingsplanen är följande:

1. Rening av dagvattenutsläpp
2. Konstgräsplaner
3. Gummibaserade fallskyddsytor och multiplaner
4. Industriell produktion och hantering av primärplast
5. Tvätt av syntetfibrer
6. Båtbottenfärger
7. Nedskräpning
8. Upphandling i Trelleborgs kommun
9. Avloppsreningsverkens roll avseende utsläpp av mikroplaster och läkemedelsrester i utgående vatten och slam
10. Rening av havet utanför Trelleborgs kommuns kust
11. Information

På grund av omorganisation av tekniska serviceförvaltningen, kommer samarbetet mellan avdelningarna förändras något. Tekniska serviceförvaltningens avdelningar har sedan hösten 2020 omorganiserats till Stadsmiljöavdelningen, VA-och avfallsavdelningen, Intern service, Fastighet och IT-avdelningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning bedriver tillsyn under hösten 2021 i de olika delprojekten. Miljöavdelningen sammanställer avdelningarnas/bolagens redovisning i oktober 2021, och tar upp sammanställning i samhällsbyggnadsnämnden i november 2021, och sänder vidare till kommunfullmäktige, som andra redovisningen för antagande. Miljöavdelningen har tillsammans med Planavdelningen och Kommunledningsförvaltningens kommunikationsenhet kommit fram till att Miljömålsprogram 2021-2030 tjänstgör som styrdokument för "Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikroskräp i Trelleborgs kommun - Projekt mikroplaster", och att handlingsplanens arbete därmed kommer att förankras löpande i framtiden.

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning utför under hösten 2021 tillsyn enligt följande delprojekt: Delprojekt 4. Industriell produktion och hantering av primärplast på 6 olika plastföretag, Delprojekt 5. Tvätt av syntetfibrer tillsammans med Tekniska serviceförvaltningens VA-och avfallsavdelningen, Vatten och avlopps-enhet på 3 tvätterier i kommunen samt Delprojekt 6. Båtbottensfärger.

Miljöavdelningen har tillsammans med Kommunledningsförvaltningens kommunikationsenhet 2021-09-22 samtalat om att ta fram förslag på kommunikation med nyhetsartiklar till medborgarna, se nedan Delprojekt 11. Information.

Miljöavdelningen har 2021-10-05 samtalat med kommunledningsförvaltningens upphandlingsenhet avseende Delprojekt 8. Upphandling i Trelleborgs kommun avseende framtida möten med förvaltningarnas och bolagens chefer avseende upphandling och karakterisering av handrengöringsprodukter innehållande mikroplaster.

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning och planavdelning har tillsammans med VA- och Avfallsavdelningen, Avfallsenheten, Bildningsförvaltningen, Kommunikationsenheten samt ANDT-samordningar på Kultur- och fritidsförvaltningen startat upp ett projekt "Fimpfritt Trelleborg" inom Delprojekt 7. Nedskräpning, för bl.a. uppsättning av ca 30 askkoppar i Trelleborgs Centrum. Fokus handlar om att fimpar transporteras till havet och vattendrag och stör djurlivet där. Invigning av askkopporna ska ske på Framtidsdagen 2022-03-21.

De förvaltningar och kommunala bolag som inkommit med antingen redovisningar eller som deltagit vid Zoom-mötet 2021-05-26 är Tekniska serviceförvaltningens avdelningar Stadsmiljöavdelningen (enheterna Park och Natur, Småbåtshamnar samt kommunekologen), VA-och avfallsavdelningen, Intern service-avdelningen, Fastighetsavdelningen. Vidare har Kultur- och fritidsförvaltningen, Bildningsförvaltningen, Kommunledningsförvaltningens kommunikationsenhet och upphandlingsenhet, AB TrelleborgsHem och Trelleborgs Hamn AB, AB Visit Trelleborg inkommit med redovisningar eller deltagit vid Zoom-mötet. Fullständiga texter från redovisningarna finns i bilagor 1, 2, och 4. Fullständig text från Zoom-mötet "Sammanfattning av Zoom-mötet 2021-05-26 om Projekt mikroplaster" finns i bilaga 4. Uppdaterad ansvarsfördelning finns i bilaga 5. Nedan följer en sammanfattning av de berörda förvaltningarna och kommunala bolagen har utfört och planerar att utföra inom varje delprojekt.

Förvaltningarnas och kommunala bolagens arbete med delprojekten, sammanfattning av redovisningarna

Delprojekt 1. Rening av dagvattenutsläpp

Tekniska serviceförvaltningens Stadsmiljöavdelningen (Gata, Park och Natur), VA- och avfallsavdelningen (Vatten och avlopp, Avfall) har delat ansvar för Delprojekt 1. Rening av dagvattenutsläpp.

Tekniska serviceförvaltningens VA- och avfallsavdelning, Vatten- och avloppsenheten, har lämnat följande redovisning:

VA bevakar delprojektet genom att prenumererar på VA-guiden, rapporter från Svenskt vatten utveckling (SVU) och Cirkulation (VA-tidning), och håller sig via dessa kanaler uppdaterade i mikroplastfrågan. Dagvattnet har visat sig vara en betydande transportväg för mikroplaster. Åtgärder bör i första hand vidtas så nära källan som möjligt, verksamhetsutövare och fastighetsägare måste ta ansvar för dagvattnets kvalitet. VA ställer gärna konkreta krav på dagvattenkvalitet kopplat till mikroplaster, VA behöver nationellt beslutade kvalitetskrav och/eller kommunalt beslutade riktvärden och krav på åtgärder, för att ställa konkreta krav på dagvattenkvaliteten kopplat till mikroplaster. Till exempel kan mer studier krävas för biofilter med vegetation, som uppvisat god avskiljningsförmåga för mikroplast, men som kan skölja ur mikroföroreningar ur reningsanläggningar vid höga dagvattenflöden.

Regelverk för hållbar dagvattenhantering uppdaterades 2020, men kvalitetsparametrar var inte uppe för diskussion, utan det var primärt ansvarsfrågor

som behandlades. VA vill skapa ett diskussionsforum med representanter från Miljöavdelningen om framtida krav och omvärldsbevakning i frågor som rör både dag- och spillvatten (ledningsnät), däribland mikroplast. Nationella riktlinjer och krav saknas i stort på området, vilket försvårar arbetet med kravställande.

AB TrelleborgsHem har en hel del nyproduktionsprojekt på gång och några som redan startats, då man tar extra hänsyn till att dagvattnet inte ska riskera att förorenas.

Trelleborgs Hamn AB anger att dagvatten från den nya delen av hamnen renas i fördröjningsmagasin.

Delprojekt 2. Konstgräsplaner

Kultur- och fritidsförvaltningen, Tekniska serviceförvaltningens VA- och avfallsavdelning (Vatten och avlopp, Avfall), Stadsmiljöavdelning, (Gata), Intern Service-avdelning samt Bildningsförvaltningen, delar ansvar för Delprojekt 2. Konstgräsplaner.

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning har under hösten 2019 utfört inspektioner på kommunens konstgräsplaner och förelagt kultur- och fritidsnämnden att inkomma med förslag till åtgärder för att minska spridningen av granulat från konstgräsplanerna.

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från Jonas Areheim, kultur- och fritidsförvaltningen:

”Borststationer har tagits fram med egen Trelleborgs-design, med låda som samlar upp granulaten.

Leverantören tittar på vilken typ av fällor som ska sättas i dagvattenbrunnarna vid kommunens fem konstgräsplaner.

Leverantörer tittar också på sarg runt planerna.

Tittar på utbyte av konstgräs, något slags nytt konstgräs såsom naturgräs, ska ha möte vecka 22, tittar på att fasa ut konstgräsplanerna. Kork fungerar inte på vintern. Övervakar om det kommer ett EU-förbud mot konstgräsplaner.”

Tekniska serviceförvaltningens VA-och avfallsavdelning, Vatten och avloppsenhet har meddelat att EU utreder ett eventuellt förbud mot konstgräsplaner med gummigranulat som fyllning. Om ifall det beslutas om ett förbud, kommer det träda i kraft 2028.

Bildningsförvaltningen har meddelat att eleverna borstar av granulat vid konstgräsplanerna.

Delprojekt 3. Gummibaserade fallskyddsytor och multiplaner

Tekniska serviceförvaltningens Stadsmiljöavdelning (Park och Natur), Fastighetsavdelning samt VA- och avfallsavdelning (Vatten och avlopp), Bildningsförvaltningen, samt AB TrelleborgsHem delar ansvar för Delprojekt 3. Gummibaserade fallskyddsytor och multiplaner.

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning har under hösten 2019 utfört inspektioner på kommunens lekplatser och förelagt tekniska servicenämndens parkavdelning att inkomma med förslag till åtgärder enligt delprojektet.

Tekniska serviceförvaltningens Stadsmiljöavdelning, Park och Naturenheten har redovisat följande:

Park och Naturenheten har 12 lekplatser med gummibaserade fallskyddsytor.

På en av lekplatserna är det fall från den gummibaserade ytan ner mot en dagvattenbrunn, i vilken en fälla är monterad som kontrolleras och töms.

I dagsläget finns inga planer på att anlägga någon lekplats med fallskydd av gummi. Kravet på tillgänglighet i plan- och bygglagen vid nybyggnad eller nyanläggning och vid ändring av allmänna platser och lekplatser, gör att de ska utformas för att kunna användas av barn och föräldrar med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga, men samtliga lekredskap behöver inte vara tillgängliga.

Kraven är svårt att uppfylla men samtidigt måste tas hänsyn till. Alternativen till gummibaserade fallskydd är små, men ett alternativ är kork som ska vara fritt från gifter och kemikalier.

När stadsparken växer i norra delen med ytor från gamla Övre är planen att anlägga en ny stor lekplats på den ytan vilken då delvis måste tillgänglighetsanpassas, då man kulle kunna anlägga några tillgänglighetsanpassade ytor med fallunderlag av kork. I Skegrie har en ny fallyta med gummiasfalt byggts nyligen.

Bildningsförvaltningen påpekar att lekytorna i förskolor och skolor måste vara tillgängliga för funktionsnedsatta, därför måste materialen klara dessa krav. Fastighetsavdelningen sköter lekytorna.

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från Jan-Åke Lingsjö, tekniska serviceförvaltningens Fastighetsavdelning:

Fastighetsavdelningen arbetar mot bildningsförvaltningen avseende lekplatser och fallytor. Tillgängligheten viktig, därför har man valt gummibaserade lekytor. Val av lekutrustning och material viktigt. Tittar på plastmattor med hybridgräs.

Multiarenor uppvisar stort slitage, och val av material kan upphandlingen hjälpa till med.

AB TrelleborgsHem har tagit beslut att inte använda gummiytor vid framtida anläggningar av lekplatser eller multiplaner utan istället använda naturmaterial såsom flis etc. AB TrelleborgsHem har under hösten 2020 tillsammans med miljöavdelningen inventerat de lekplatser, som finns på AB Trelleborgshems fastigheter Malörten 1 och Sparven 1. Samhällsbyggnadsnämnden har beslutat om föreläggande om bl.a. skötsel av fallskyddsytorna.

Delprojekt 4. Industriell produktion och hantering av primärplast

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning har ansvaret för tillsyn enligt Delprojekt 4. Industriell produktion och hantering av primärplast.

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning utför under hösten 2021 tillsyn enligt delprojekten, speciellt Delprojekt 4. Industriell produktion och hantering av primärplast på 6 olika plastföretag. Vid tillsynsbesöken tas frågan upp om hur företagen förhindrar att plast tillförs till spillvatten, dagvatten och till omgivningen via luft, samt påpekar vikten av återvinning av plastspån och plastavfall på dessa industrier.

Delprojekt 5. Tvätt av syntetfibrer

Tekniska serviceförvaltningens VA- och avfallsavdelning (Vatten- och avloppsenheten), Intern Serviceavdelning samt samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning har delat ansvar för Delprojekt 5. Tvätt av syntetfibrer.

Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning utför tillsyn under hösten 2021 tillsammans med Vatten och avloppsenheten på 3 tvätterier i kommunen. Möllers Tvätt har upphört. Miljöavdelningen vill påpeka vikten av att installera ”luddlådor” som samlar upp små fibrer och vid inköp satsa på tvättmaskiner med filter för att samla upp mikroplasten.

Tekniska serviceförvaltningens VA- och avfallsavdelning, Vatten- och avloppsenheten har lämnat följande redovisning:

Vatten och avlopp planerar besök tillsammans med miljöavdelningen vid verksamheter som bedriver tvätt i kommunen under oktober 2021. Kommunen tvättar också i egen regi via Intern Service-avdelningen men även andra verksamheter tvättar sannolikt i egna maskiner (förskolor, skolor, idrottsanläggningar m.fl.). Tvätt i kommunens sker i ett stort antal, vanliga hushållstvättmaskiner ute på respektive anläggning. Om åtgärder som filter eller luddlådor ska införas blir det i dagsläget på väldigt många tvättenheter. I april 2021 efterfrågade VA och Miljö rekommendationer från Naturvårdsverket avseende tvättmaskiner och filter kopplat till mikroplast, som svarade att det är tidigt för att gå ut med rekommendationer. Vid nästa revision av Ekodesignförordningen (senast 2027) ska EU-kommissionen bedöma om nya krav för att minska mikroplast i vattenutloppet, såsom krav på filter, ska införas. Stockholms kooperativa bostadsförmedling testar Mimbox, ett filtersystem som kopplas till tvättmaskinerna. Enligt leverantören Mimbox avskiljer systemet mikroplaster samtidigt som det reducerar vatten- och energianvändningen.

Tekniska serviceförvaltningens Intern service-avdelning har inkommit med följande redovisning:

- Lokalvårdavdelningen ser över möjligheten att installera filter på kommande nyinstallerade tvättmaskiner.
- Internservice undersöker möjligheten att starta upp ett kommunalt tvätterier med fokus på miljö och hållbarhet.

- Internservice skall tillsammans med upphandlingsenheten försöka ta fram riktlinjer för miljö och hållbarhet till sina kommande upphandlingar.

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades för dessutom följande information från Katarina Wennryd, Intern Service-avdelningen:

Man vill starta ett kommunalt tvätteri, som tillhandahåller denna tjänst, man kommer att köpa in nya maskiner, det kommer att krävas ca 70 olika maskiner. Det är svårt att upphandla arbetskläder som ger minimalt mikroplaster. Bomullsodlingarna är dessutom inte miljövänliga.

Delprojekt 6. Båtbottenfärger

Tekniska serviceförvaltningens Stadsmiljöavdelning, Enheten för småbåtshamnar och AB Visit Trelleborg delar ansvar för Delprojekt 6. Båtbottenfärger. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedriver dessutom tillsyn enligt miljöbalken på småbåtshamnarna.

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från Greger Persson, tekniska serviceförvaltningens Stadsmiljöavdelning, Småbåtshamnar (Representerar även Visit Trelleborg AB):

Småbåtshamnarna, speciellt Smygehamn, har fått utökad personal, en nergrävd återvinningsstation (ÅVS). Man har utökat muddringen vid Skåre, och omhändertagit ca 15 000 ton sediment (som innehåller en del kadmium och TBT (tributyltenn)). AB Visit Trelleborg har tagit fram föreskrifter för att använda markduk för tvättning av båtar, och detta har fått bra efterlevnad. En båt i Smygehamn har sanerats på försök från biocidfärg, och belagts med spärrfärg, som medför att det är lätt att rengöra med tvätt. En spolplatta för 300 båtar ska byggas hösten 2021 i Gislövs hamn.

Småbåtshamnar har år 2020 inkommit med en fullständig redovisning över delprojektet.

Tekniska serviceförvaltningens Fastighetsavdelning, har påpekat att privat verksamhet med tvättning av båtar vid uppställningsplats på Sjöviksvägen, som kräver tillsyn enligt miljöbalk

Delprojekt 7. Nedskräpning

Tekniska serviceförvaltningens Stadsmiljöavdelning (Gata, Park och Natur), VA- och avfallsavdelning (Vatten och avlopp, Avfall), och Bildningsförvaltningen har delat ansvar för Delprojekt 7. Nedskräpning.

Tekniska serviceförvaltningens Stadsmiljöavdelning, Park- och Naturenhet har lämnat följande redovisning:

Enheten arbetar med nedskräpning och städning. Skräpplockning utförs varje dag året om. En del ytor städas mer frekvent som centrala staden och platser som ofta besöks till exempel Albäck och Dalabadet sommartid. Vi har några större papperskorgar som komprimerar skräpet för effektivare tömning. Vid byte av mindre, mer traditionell papperskorg ersätts befintlig med ny som har lock. Detta bidrar till att mindre skräp hamnar i naturen där fågel eller skadedjur är orsaken.

Källsortering på offentlig plats något för framtiden? Avdelningen har i dagsläget inte själv möjlighet att sortera "mindre" skräp från insamling i kärl.

Förslag om att synliggöra befintliga papperskorgar med trevlig dekal med informativa, korta texter. Vilket skulle kunna bidra till att papperskorgar framträder bättre, ser trevligare ut och inspirerar till att befolkningen vill hålla rent i naturen och slänga mer skräp i papperskorgarna.

Skräpplockarstationer vid stränder kan vara en framtida möjlighet, i dagsläget finns sopkärl på alla badstränder för den som vill göra en skräpplockarinsats.

Avseende fimpar önskar man att det kan sättas upp fler kärl i centrum. Det tas upp maskinellt 1-2 ggr i veckan. Skylt med information om rökförbud kommer att sättas upp på samtliga av avdelningens lekplatser under hösten 2021. Man kommer att arbeta mer strategiskt med hjälp av Håll Sverige Rent-organisationen."

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades dessutom följande information från Mark Huisman, Tekniska serviceförvaltningens Stadsmiljöavdelning, Park- och Naturenheten:

Enheten arbetar med nedskräpning och städning, och städar året om. Städning av Burger King är dyrt. Avseende fimpar önskar man att det kan sättas upp fler kärl i centrum. Man kommer att arbeta mer strategiskt med hjälp av Håll Sverige Rent-organisationen.

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från kommunekolog Cathrine Ek, Tekniska serviceförvaltningens Stadsmiljöavdelning:

Cathrine Ek upplyser oss om nedskräpningen i delar av Trelleborg. Vid vattendrag som Albäcksån och Ståstorpsån skräpas det ner med medtagen snabbmat. Cathrine Ek påtalar att det borde finnas ett producentansvar för snabbmatskedjorna, som ligger nära, såsom McDonalds, Burger King mfl. Vid västra infarten kastas skräp ut från bilarna. Vid Dalköpingeån ligger plast som blåst bort från Metso-fabriken. Ett förslag är att bildningsförvaltningen låter barn och ungdomar gå och plocka skräp i naturen."

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från Katarina Wennryd, Tekniska serviceförvaltningen Intern Service-avdelning:

Ett mycket positivt inslag är att under sommaren 2021 kommer 182 ungdomar att anställas för att plocka skräp längs hela Trelleborgs kommuns kuststräcka. Tekniska serviceförvaltningen kommer att tillsätta strandvårdar. Skräpplockningen behöver vidareutvecklas.

Tekniska serviceförvaltningens Intern Serviceavdelning har sedan lämnat följande redovisning:

"Ung i sommar- Strandvårdar samt ungdomar med handledare i stadsmiljön höll stränder samt andra miljöer skräpfria. Under 9 veckor samlades in ca 1950st 160 liters sopsäckar med bland annat plastavfall."

Bildningsförvaltningen har inkommit med följande redovisning:

"Skolor och förskolor deltar i Håll Sverige Rent aktion mot nedskräpning. Bildningsförvaltningen är positiv till källsortering på skolor och förskolor. Eleverna borstar av granulat vid konstgräsplanerna."

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från Mats Sandberg, Bildningsförvaltningen:

”Bildningsförvaltningen och barnen deltar i Håll Sverige Rent-kampanjen varje år. Bildningsförvaltningen är intresserad av att källsortering av plast kommer igång, vilket kommer att möjliggöras av den nya Kretsloppsplanen.”

AB TrelleborgsHamn har lämnat följande redovisning:

”Vi håller just nu på med att se över fastighetsbeståndet gällande placeringar av papperskorgar och utreder ifall det behövs placeras ut fler. Vid nyproduktion tas extra hänsyn till både antal och placeringen av papperskorgar för att minska nedskräpning och därmed minskning av spridningen av mikroplaster.”

Trelleborgs Hamn AB har lämnat följande redovisning:

Trelleborgs Hamn AB har anställt en person för att arbeta med renhållning med fokus på nedskräpningsproblematiken. Trelleborgs Hamn kommer under 2021-2022 ha sophantering och nedskräpning som särskilt tema. Konsulter har varit på besök i hamnen och förslag på helhetsgrepp/omtag på sopsortering och sophantering samt nedskräpning arbetas just nu fram. Fokus kommer att ligga på såväl sopsortering inom hamnens egen verksamhet, såväl som för besökare ute i hamnen. En stor utmaning kommer vara att göra det så lätt som möjligt för besökande från ett stort antal länder att göra rätt och att hitta faktorer som motiverar. Marknaden avseende marina ROVs (Remotely Operated Vehicles) för skräpplockning till havs bevakas för det fall att det anses vara lämpligt och önskvärt så småningom. Trelleborgs hamn kommer att ha fullt fokus på sophantering i stort då det är åtgärder där som bedöms ha den största positiva effekten generellt och i synnerhet gällande mikroplaster.

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från Emelie Ekander, Kommunledningsförvaltningens kommunikationsenhet:

Hon pekar på nedskräpningen från lastbilar och vid CityGross, där det slängs mycket skräp, att ett samarbete med Trelleborgs Hamn AB för att informera om nedskräpning av infarterna behövs. Kanske borde skyltar sättas upp vid infarten.”

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från Jonas Bramsved, Trelleborgs Hamn AB:

Som första åtgärd har man anställt en person som plockar skräp. Plaster ska inte nå havet. Trelleborgs Hamn AB har en egen återvinningsstation (ÅVS) på arbetsplatsen, och samarbetar med Sysav. Samarbete med Carina Eklund om källsortering.

Delprojekt 8. Upphandling i Trelleborgs kommun

Kommunledningsförvaltningens upphandlingsenhet har delat ansvar tillsammans med samtliga förvaltningar och bolag för Delprojekt 8. Upphandling i Trelleborgs kommun.

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från Camilla Andersson, Kommunledningsförvaltningens upphandlingsenhet:

Upphandlingsenheten gärna hjälper till med kravställan på upphandlingar. Material till konstgräsplaner, städmaterial, engångsartiklar.

Miljöavdelningen har 2021-10-05 samtalat med kommunledningsförvaltningens upphandlingsenhet avseende Delprojekt 8. Upphandling i Trelleborgs kommun. Framtida möten med förvaltningarna och bolagen behövs angående upphandling. Ett exempel karakterisering av handrengöringsprodukter innehållande mikroplaster.

Kommunledningsförvaltningens upphandlingsenhet, Camilla Andersson; redovisar 2021-10-13 följande:

”Som jag ser i dina underlag är det de olika förvaltningarna som rapporterar in hur de använt just sina upphandlingar för att minska mikroplaster och inte själva upphandlingssektionen. Det var även det jag nämnde när vi pratades vid att det är våra beställare som ställer krav på varan eller tjänsten de vill få upphandlade och sen tar vi på upphandlingssektionen vid och ansvarar för formalia, lagen om offentlig upphandling osv. De riktlinjer och policys som finns i kommunen gäller att beställarna känner till utifrån vad det är de vill köpa in och därför är mitt råd till Er att ni behöver informera ut till förvaltningarna vad som de behöver tänka på gällande just miljöaspekten. Vi på upphandlingssektionen kan inte ställa krav på vad de ska välja för produkter i den bemärkelsen då det är förvaltningarna och förvaltningscheferna som behöver gå efter budget, kostnader m.m. Det är som sagt beställaren som ansvarar för själva kravspecifikationen av varan eller tjänsten de vill upphandla.”

Tekniska serviceförvaltningen Intern Service-avdelning redovisar att:

- Man skall tillsammans med upphandlingsenheten försöka ta fram riktlinjer för miljö och hållbarhet till sina kommande upphandlingar.
- Plasthandskar/skyddshandskar. Pga. pandemin har man inte haft möjligheten att fasa ut plasthandskar och ersätta dem med miljövänligare alternativ.
- Lokalvården tittar på upphandling av rengöringsmedel.

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från Mats Sandberg, Bildningsförvaltningen:

”Vid nybyggnation av skolor används Giftfria styrdokument, såsom Naturskyddsföreningens Giftfri förskola och kommunens Handlingsplan för grön, giftfri och strålsäker förskola och skola. Vid upphandling av leksaker försöker man begränsa plastmaterial. Bildningsförvaltningen påpekar att Måltidsservice minskar plastanvändningen genom att upphandla engångsbestick mm.”

AB TrelleborgsHem redovisar följande: ”Till hösten kommer vi påbörja arbetet med hur vi ska ställa skarpare klimatkrav i upphandlingar. Kraven kan gälla allt från transporter, byggmaterial och emballage.”

Delprojekt 9. Avloppsreningsverkens roll avseende utsläpp av mikroplaster och läkemedelsrester i utgående vatten och slam

Tekniska serviceförvaltningens VA- och avfallsavdelning, Vatten och avloppsenheten ansvarar för Delprojekt 9. Avloppsreningsverkens roll avseende

utsläpp av mikroplaster och läkemedelsrester i utgående vatten och slam.
Länsstyrelsen Skåne är tillstånds- och tillsynsmyndighet för avloppsreningsverken i Trelleborgs kommun.

Tekniska serviceförvaltningens VA- och avfallsavdelning, Vatten- och avloppsenheten har lämnat följande redovisning:

"9. Avloppsreningsverkens utsläpp av mikropartiklar i utgående vatten och slam

VA prenumererar på VA-guiden, rapporter från Svenskt vatten utveckling (SVU) och Cirkulation (VA-tidning). Det är huvudsakligen via dessa kanaler som vår personal håller sig uppdaterade i mikroplastfrågan.

Vatten från avvattning av gatubrunnsslamm avleds inte längre till reningsverket, då slamfickan avvecklades i februari 2021.

Utegyr (och säkert även andra platser för uteaktiviteter) kan ha gummimattor, vilka behöver tvättas som en del av underhållet. Park hade ett ärende där entreprenören som skulle tvätta gummimattorna från ett utegym önskade en utsläppspunkt för tvättvattnet. VA sade nej till utsläpp av sådant tvättvatten till kommunalt nät, då verksamhetsutövaren inte kunde redogöra för föroreningsinnehållet i vattnet.

Frågan om mikroplast har lyfts och behandlas i tillståndsprocessen för utbyggnad av reningsverken. Slutpoleringssteg med sand- eller skivfilter har bland annat diskuterats i en förstudie för nya processlösningar till verket i Trelleborg."

Delprojekt 10. Rening av havet utanför Trelleborgs kommuns kust

Trelleborgs Hamn AB har delat ansvar med tekniska serviceförvaltningens Stadsmiljöavdelning, Småbåtshamnar för Delprojekt 10. Rening av havet utanför Trelleborgs kommuns kust.

Trelleborgs Hamn AB har lämnat följande redovisning (se även Delprojekt 7. Nedskräpning.):

Har anställt en person för att arbeta med renhållning med fokus på nedskräpningsproblematiken. Kommer att börja titta på en havssoptunna för att se om det är applicerbart i Trelleborgs Hamn. Trelleborgs Hamn kommer under 2021-2022 ha sophantering och nedskräpning som särskilt tema. Konsulter har varit på besök i hamnen och förslag på helhetsgrepp/omtag på sopsortering och sophantering samt nedskräpning arbetas just nu fram. Fokus kommer att ligga på såväl sopsortering inom hamnens egen verksamhet, såväl som för besökare ute i hamnen. En stor utmaning kommer vara att göra det så lätt som möjligt för besökande från ett stort antal länder att göra rätt och att hitta faktorer som motiverar. Marknaden avseende marina ROVs (Remotely Operated Vehicles) för skräpplockning till havs bevakas för det fall att det anses vara lämpligt och önskvärt så småningom. Trelleborgs hamn kommer att ha fullt fokus på sophantering i stort då det är åtgärder där som bedöms ha den största positiva effekten generellt och i synnerhet gällande mikroplaster."

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från Jonas Bramsved, Trelleborgs Hamn AB:

”Plaster ska inte nå havet. Trelleborgs Hamn AB har en egen återvinningssstation (ÅVS) på arbetsplatsen, och samarbetar med Sysav. Samarbete med Carina Eklund om källsortering.”

Delprojekt 11. Information

Kommunledningsförvaltningens kommunikationsenhet har delat ansvar tillsammans med samtliga förvaltningar och bolag avseende Delprojekt 11. Information.

Kommunledningsförvaltningens kommunikationsenhet har inkommit med följande redovisning och förslag till kommunikation från förvaltningar och bolag till medborgarna:

”Förslag på kommunikation med utgångspunkt i projektet Handlingsplan mikroplaster är nyhetsartiklar enligt följande:

Kvartal 4 2021

Nedskräpning – Hela Sverige plockar skräp

Hur gick det i Trelleborg på skräpplockardagen den 18 september? Vad mer har gjorts under senare tid? Sammanfattning. Hur är påverkan på mikroplastproblemet? Info från VA-och avfallsavdelningen: Mark Huisman och Carina Eklund

Tillsyn på tvätterierna

Info från Josefin Methi-Sundell

Kvartal 1 2022

Konstgräsplaner – Trelleborgsmodell med skoborstar för att få bort granulat, som samlas i låda. Filter i dagvattenbrunnar.

Info från Jonas Areheim

Fimpfritt Trelleborg

Info från Anitha Ljung

Kvartal 2 2022

Bottentvätt båtar

Info från Greger Persson

Nedskräpning i havet – Trelleborgs hamn

Info från Jennie Folkunger eller Jonas Bramsved

Kvartal 3 2022

Skötsel av lekplatser med fallytor i gummi eller granulat.

Info från Jan-Åke Lingensjö

Kvartal 4 2022

Nytt avloppsreningsverk

Info från Josefin Methi-Sundell”

På Zoom-mötet 2021-05-26 antecknades information från kommunledningsförvaltningens kommunikationsenhet:

Catarina Axelsson- Lindow: ”Kommunikation har tagit fram en kommunikationsplan och lagt ut information på hemsidan, Facebook och Slettnet. Framtidens aktiviteter kan vara nyhetstexter på hemsidan och Nyhetsbrev till de många interna förvaltningarna”

Emilie Ekander ”Föreslår att olika förvaltningar tar ansvar för innehållet i nyhetsbrev olika kvartal. Information till Facebook, LinkedIn, till politikerna, bilder, texter, filmer. Emilie Ekander påpekar också nedskräpningen från lastbilar och vid CityGross, där det slängs mycket skräp, att ett samarbete med Trelleborgs Hamn AB för att informera om nedskräpning av infarterna behövs. Kanske borde skyltar sättas upp vid infarten.”
Se hela texten i bilaga 3.

Samhällsbyggnadsförvaltningen vill slutligen passa på att tacka alla förvaltningar och kommunala bolag för det utomordentliga arbete som har lagts ner och kommer att läggas ner på att minska spridningen av mikroplaster och annat mikrokräp i Trelleborgs kommun!

Bilagor

Bilaga 1. Rapportering från förvaltningarna och kommunala bolagen avseende Handlingsplan mikroplaster

Bilaga 2. Rapportering från förvaltningarna och kommunala bolagen avseende Handlingsplan mikroplaster, Tekniska serviceförvaltningens VA-och avfallsavdelning

Bilaga 3. Rapportering från förvaltningarna och kommunala bolagen avseende Handlingsplan mikroplaster, kommunledningsförvaltningens kommunikations- och upphandlingsenheter

Bilaga 4. Sammanfattning av Zoom-mötet 2021-05-26

Bilaga 5. Ansvarsfördelning Handlingsplan mikroplaster 2021-10-01

För Samhällsbyggnadsförvaltningen

Mikael Norén
Miljöchef

Lilian Flygare Ivarsson
Miljöinspektör

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige i Trelleborgs kommun